

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Sözleşmesinin fesih kararının üstünden tam 4 yıl geçti. Geçen sürede artan kadın katliamları, cezasızlık politikaları ve kadın kazanımlarına yönelik saldırılar oldu. Bu sebeple kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerini önlemek, uygulanan cezasızlık politikalarının incelenmesi, kadınlara yönelik şiddete ilişkin alınması gereken tedbirleri ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci TBMM İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederim.

01.07.2025

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddetle mücadelede uluslararası bağlayıcılığı bulunan en önemli sözleşmelerden biri olan İstanbul Sözleşmesi, 24 Kasım 2011 tarihinde Türkiye'de yürürlüğe girmiştir. Ancak 20 Mart 2021 tarihinde Türkiye, bir gece yarısı Cumhurbaşkanlığı kararı ile sözleşmeden çekilmiş, karar 1 Temmuz 2021 itibarıyla yürürlüğe girmiştir. "İç hukuk yeter" diyen ve kadına yönelik şiddete ilişkin "şiddete sıfır tolerans" söylemlerinin tam tersine ülke 'de daha çok kadın katledildi ve şiddete maruz kaldı. Çekilmeden sonra kadın katliamları, şüpheli kadın ölümleri, taciz, cinsel şiddet ve kadına yönelik her türlü şiddetin arttığı kamuoyuna da yansımıştır. Kadın cinayetlerinde artış yaşanırken kadına yönelik şiddete uygulanan cezasızlık politikaları ve iyi hal indirimlerine yönelik kararlar iç hukuk yeter söylemlerin yeterli olmadığını ve yargının etkin kullanılmadığını, kadına yönelik şiddetle mücadele eden kadın dernekleri, platformları ve ilgili kesimler tarafından sıkça ifade edilmektedir. Artan kadın katliamlarını önlemeyi önceleyen politikaları üretmeyen siyasi iktidar, kadın kazanımlarına da saldırmaktan geri durmamaktadır. Var olan sorunlara dair pratik, etkin ve kalıcı çözümler uygulamak yerine 6284 Sayılı Kanun, boşanma hakkı, Medeni Kanun'daki çeşitli kazanımlar, kadınların nasıl doğum yapacağı ve kaç çocuk yapacağı gibi konuları tartışmayı devam ettirmiş ve 2025 yılını "aile yılı" ilan etmiştir.

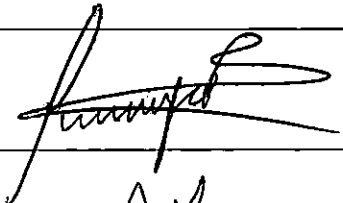
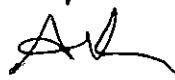
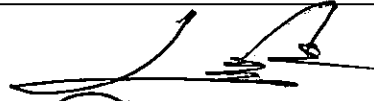
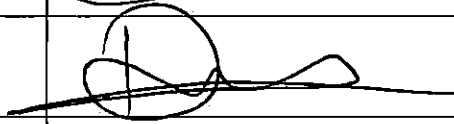
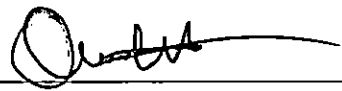
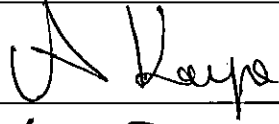
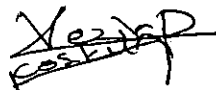
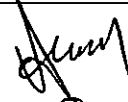
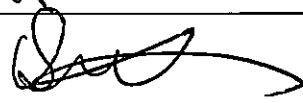
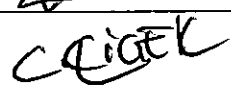
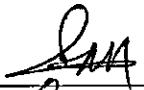
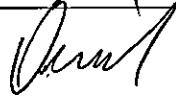
Ancak bu tartışmalar devam ederken her gün kadın cinayetleri, kadınlara yönelik şiddet ve cezasızlık algısı endişe verici şekilde artmıştır.

Yakın tarihte Şırnak'ın Silopi ilçesinde Gülizar Yıldız aynı işyerinde çalıştığı erkek çalışan R.K. tarafından vahşice katledildi. Van'da Şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren Rojin Kabaiş'in, ölüm nedeni hala açıklanmadı. Diyarbakır'da 19 gün sonra cansız bedeni bulunan Narin Güran'ın kim tarafından öldürüldüğü hala bulunamadı. Yıllardır akıbeti bulunamayan Gülistan Doku'ya ne oldu? Hala bunun cevabı bulunamadı. Muğla'da vahşice katledilen Pınar Gültekin davasında Yargıtay tarafından "Tasarlayarak ve canavarca hisle öldürme" suçundan değil, "Niteliksiz kasten öldürme" suçundan haksız tahrik indirimi uygulanarak yargılanmasının istemesi ve İpek Er davası gibi sayısız örnek bulunmaktadır. Kadınların yaşam hakları elinden alındığı gibi, şiddete maruz kaldığında gideceği alanların sınırlı olması da şiddeti arttıran sebeplerin arasında yer almaktadır. Yıllardır kadın sığınakları sayısında bir artışın olmaması, Van kayyım örneğinde olduğu gibi yerel yönetimlerde yer alan kadın müdürlüklerin âtil duruma getirilmesi, verilen sosyal hakların kayyım tarafından iptal edilmesi, bölge illerinde güvenlik güçleri tarafından kadına yönelik şiddet uygulamalarının cezasız kalması, yargının kadınları korumadaki yetersizliği, çok dilli ve çok kimlikli kadınların taleplerinin göz ardı edilmesi, kadına yönelik şiddeti ve çözümsüzlüğü derinleştirmektedir.

Evde, sokakta, iş yerinde yani yaşamın her alanında her gün en az 3 kadın katledilmektedir. Bu katliamların artmasının sebebi etkin yürütülmeyen politikaların sonucu olduğu, tüm kamuoyu tarafından bilinmektedir.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların yaşam haklarının güvence altına alınması, demokratik ve barışçıl bir toplumun en temel sorumluluklarından biridir.

Bu nedenle artan kadın cinayetleri ve şüpheli ölümlerle beraber fiziksel, psikolojik, cinsel, ekonomik vb. her türlü şiddetin incelenmesi gerekmektedir. Etkin ve kalıcı yasal düzenlemelerin olmaması, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin sonucunda derinleşen şiddet örneklerinin incelenmesi, alınan önlemlerin yetersizliği, toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik bütünlüklü politikaların geliştirilmemesi, verilen yargı kararları ile kadınlara yönelik şiddetin yaygınlaşması, kadınlara yönelik her türlü şiddetin önlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması adına meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	